

Lite vekst i FoU-innsatsen i de nordiske land

I 2011 brukte de nordiske landene til sammen om lag 300 milliarder NOK til FoU-virksomhet. Dette gir en liten realvekst på 2 prosent etter realnedgang (2009) og nullvekst (2010) i de to foregående årene. Det ble utført om lag 230 000 FoU-årsverk i Norden i 2011, herav 155 000 av forskere. Dette er på samme nivå som året før.

Danmarks andel av FoU i Norden øker mest

Sverige står for knappe 40 prosent av samlet FoU-innsats i Norden, Finland for 23 prosent, Danmark for nesten 22 prosent, Norge for 15 prosent og Island for 1 prosent. Siden 2001 har Sveriges prosentandel gått ned, mens Danmarks andel har økt mest. Foretakssektoren står for en langt høyere andel av FoU-utgiftene i Finland, Sverige og Danmark enn i Norge og Island.

FoU-utgifter i de nordiske land i 2011 etter sektor for utførelse og som andel av BNP. Milliarder i nasjonal myntenhet.

Utførende sektor	Danmark		Finland		Island		Norge		Sverige	
	DKK	%	EUR	%	ISK	%	NOK	%	SEK	%
Foretakssektoren	37,4	68	5	71	24,6	55	23,5	52	81,8	69
Offentlig sektor	1,4	3	0,7	9,5	10,4	22	7,5	17	5,5	5
Universitets- og høyskolesektoren	16,5	30	1,4	20	11,6	25	14,5	32	30,8	26
Totalt	55,4	100	7,2	100	39,2	100	45,5	100	118,1	100
Andel av BNP i % i 2011	3,09		3,78		..		1,66		3,37	
Andel av BNP i % i 2010	3,07		3,90		..		1,68		3,40	
Andel av BNP i % i 2009	3,16		3,94		..		1,76		3,60	
Andel av BNP i % i 2008	2,85		3,70		2,65		1,58		3,70	

Kilde: OECD/MSTI 2012-2 og nasjonale kilder. Island 2008.

NB! Foretakssektoren omfatter næringslivets egen FoU samt forskningsinstitutter som i hovedsak betjener næringslivet. Offentlig sektor omfatter forskningsinstitutter (og andre offentlige organer med FoU) som hovedsakelig er kontrollert og finansiert av det offentlige. Privat ikke-forretningsmessig sektor (PNP) er i denne tabellen inkludert i offentlig sektor.

Størst realvekst i Sverige siste år

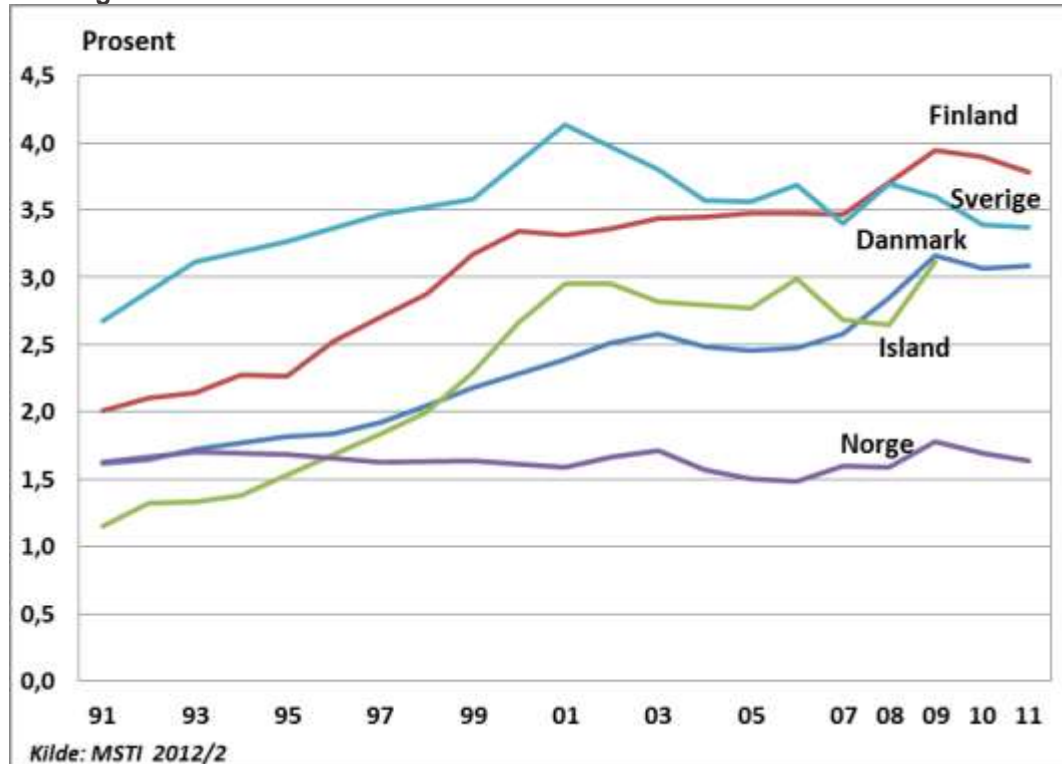
Fra 2001 til 2011 var gjennomsnittlig årlig realvekst¹ i Norden nær 2 prosent, veksten var på 2 prosent også fra 2010 til 2011. 2008 representerer et toppår for FoU-utgiftene i Norden siste tiår, deretter har veksten vært lavere og til dels negativ. I tiårsperioden har Danmark hatt sterkest vekst, tett fulgt av Finland og Norge, alle med over 3 prosent gjennomsnittlig årlig realvekst. Sverige har hatt tilnærmet nullvekst i tiårsperioden. Siste år – fra 2010 til 2011 – hadde imidlertid Sverige størst realvekst på over 3 prosent, etterfulgt av Norge og Danmark med realvekster på henholdsvis nærmere 3 prosent og nærmere 2 prosent, mens det var en liten realnedgang i Finland. For Island foreligger ikke FoU-statistikk etter 2009, årene før var tilsvarende vekst litt over 2 prosent årlig.

Ingen vekst i BNP-andelene

I hele Norden var FoU-utgiftenes andel av bruttonasjonalproduktet (BNP) uendret eller gikk noe ned fra 2010 til 2011. I perioden 2008 til 2011 gikk BNP-andelen *ned* i Sverige og *opp* i Danmark, mens det var mindre endringer i Finland og Norge. Fra midt på 1990-tallet økte FoU-andelen av BNP i alle de nordiske landene med unntak av Norge, der den har vært så å si uendret siden slutten av 1980-tallet. Norges andel ligger fortsatt langt under 2 prosent, mens de øvrige nordiske landene alle har oppfylt EUs mål om at minst 3 prosent av BNP skal gå til FoU. Finland og Sverige nådde målet for flere år siden.

¹ Realvekstene er beregnet i PPP\$ (purchasing power parity), en prisnivåindikator som justerer for valuta og kjøpekraft.

FoU-utgifter som andel av BNP i de nordiske land i 1991–2011.

FoU-utgifter per innbygger høyest i Finland og Sverige

I Finland og Sverige ble det utført FoU for nærmere 13 000 norske kroner per innbygger i 2011. Tilsvarende beløp for Danmark var 11 500 kroner. I Norge ble det brukt 9 100 kroner på FoU per innbygger i 2011, Island brukte samme beløp i 2008.

FoU-utgifter per innbygger i de nordiske landene i 2011. NOK.

